

"De schouders eronder!"

Spreektekst bij de Perspectiefnota 2022

(gesproken woord geldt)

Datum: 28 juni 2021

Woordvoerder: Margot Kraneveldt

Voorzitter, corona maakt duidelijk wat veel mensen al langer voelen, maar wat nog niet voor iedereen zichtbaar was. De ongelijkheid tussen mensen is te groot. Multinationals betalen vette bonussen maar geen belasting, gewone mensen worden door de overheid tot fraudeur bestempeld en in ellende gestort.

Een ambtenaar heeft een verlofregeling en scholingsbudget terwijl onze maaltijdbezorger niet eens een contract krijgt en wordt uitgeknepen. Een fijne woning voor een redelijke prijs is een luchtkasteel in een overspannen huizenmarkt met beleggers op de loer. Verduurzaming dreigt een hobby van idealistische tweeverdieners te worden. En een steuntje in de rug van de overheid als je het nodig hebt: te veel Nederlanders geloven er niet meer in.

Dat moet echt anders. Daarbij kijken we natuurlijk eerst naar de landelijke overheid. Het college ziet Zoetermeer graag bovenaan lijstjes en de PvdA hoopt van harte dat we volgend jaar kunnen zeggen dat met Raden in verzet vanuit Zoetermeer de victorie is begonnen en dat we voldoende geld krijgen van het Rijk om onze jeugdzorg en wmo overeind te houden en om onze gemeente niet kapot te hoeven bezuinigen. Want de rek is er echt uit.

Ondanks de problemen en uitdagingen die er zijn, is en blijft de PvdA optimistisch over hoe we de toekomst van ons land en dus ook van Zoetermeer kunnen vormgeven. Want we hebben van alle kanten hartverwarmende compassie, solidariteit en veerkracht gezien in de afgelopen 1.5 jaar.

We beseffen nu meer dan ooit hoe ons consumptiegedrag effect heeft op onze planeet en hoe belangrijk een sterke overheid is waar je van opaan kunt. De economie trekt sneller aan dan gedacht, we mogen weer bij elkaar zijn en leuke dingen doen. Uit eten, naar de bioscoop, zwemmen, samen zingen, het mag allemaal weer!
Nú is het moment om met positieve energie onze samenleving weer eerlijker en rechtvaardiger te maken.

Aan die toekomst zullen we met al onze idealen en energie moeten werken. Waarbij de PvdA staat voor het streven naar een solidaire samenleving waarin we allemaal met de zekerheid van een eerlijk inkomen en een fijne leefomgeving vrije keuzes kunnen maken voor onszelf en onze kinderen.

Dan helpt het niet, en het spijt ons oprecht om het te moeten zeggen, dat er vorige week in deze raad een Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is vastgesteld die naar de mening van de PvdA heel sympathiek lijkt, maar dat - als je 'm goed leest - niet overal is. Wat er - bijna terloops - over sociale, betaalbare huurwoningen wordt gezegd en over de mensen die daarvan afhankelijk zijn, of over het terugbrengen van sociale voorzieningen naar het minimum, vinden wij beschamend. Dat druist echt in tegen ons rechtvaardigheidsgevoel.

Wij hopen van harte dat we toch de komende jaren samen met u kunnen werken aan écht bouwen naar behoefte, aan een betaalbare woning voor iedereen, in alle segmenten. Aan het verkorten van de wachtlijsten, waar in de Omgevingsvisie zelfs met geen woord over wordt gerept.

En aan ruimhartige sociale voorzieningen waarbij we mensen die het al moeilijk genoeg hebben niet afknijpen omdat we het geld dan elders wat gericht kunnen inzetten. Wij zullen ons tegen dat laatste altijd verzetten. Want als Zoetermeer dé plek moet worden, laat het dan ook dé plek zijn waar iederéén welkom is, ongeacht inkomens- of opleidingsniveau.

Als PvdA-ers kunnen we altijd terugvallen op onze sociaaldemocratische waarden: bestaanszekerheid, vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en duurzaamheid. Waarden waar Zoetermeeders op kunnen rekenen wanneer zij volgend jaar voor de PvdA kiezen. Bij iedere waarde hebben wij vandaag voorstellen die wij in moties hebben verwoord, en die licht ik graag aan u toe. Want om idealen te verwezenlijken, moet je ze natuurlijk wel omzetten in concrete ideeën.

Bestaanszekerheid is het recht op een fatsoenlijk bestaan. Een plek waar je kunt thuiskomen, een inkomen waar je op kunt rekenen, een vangnet als het tegenzit en kansen voor je kinderen. Voor velen van ons wellicht vanzelfsprekend, voor veel anderen helaas niet binnen bereik.

“Bij de sociale dienst zijn ze strenger”, luidde een proeftsiche Loesje-poster ooit: een grote bonusgraaiër blijft buiten schot, terwijl een mevrouw in de bijstand direct wordt

gekort omdat ze een tas boodschappen van haar moeder toegestopt krijgt. Die waanzin moet stoppen. Daarom dienen wij samen met FvdB, D66, Zó!, CU/SGP en GL een motie in die het college vraagt om voor mensen in de bijstand voor giften in ieder geval een vaste vrijstelling van 1200 euro per jaar in te voeren, vooruitlopend op landelijke regelgeving. Giften die daar bovenuit komen, kunnen dan nog steeds per geval beoordeeld worden. Dat geeft rust in de hoofden van mensen die toch al dagelijks veel zorgen hebben om rond te komen, en het scheelt ook nog eens geld in de handhaving.

Vrijheid betekent dat je kunt en mag meedoen. Dat je jezelf kunt zijn. Dat je kansen krijgt om je te kunnen ontwikkelen en kunt zeggen wat je wilt. Dat je je gewaardeerd, gehoord en gezien voelt. Kortom: eenieder mag zijn eigen kleur bekennen. En daar hoort wat de PvdA betreft bij dat we als gemeente met respect voor genderidentiteit en seksuele oriëntatie communiceren met onze inwoners. Daarom dienen wij een motie in met FvdB en Zó! om dit op neutrale wijze te doen in brieven en mails aan onze inwoners.

Vrijheid is een verworvenheid die we moeten koesteren, na corona weten we dat beter dan ooit. Laten we dan ook zichtbaar maken dat wij die vrijheid hoog in het vaandel hebben staan in Zoetermeer. Niet alleen figuurlijk, maar ook letterlijk. Laat met het wapperen van onze vlaggen maar dagelijks zien: wij zijn Zoetermeer, we zijn Regenboogstad, we zijn ingebed in onze provincie, in ons land en in de Europese Unie, die al meer dan 60 jaar zorgt voor vrede en stabiliteit. Daartoe dienen wij een motie in, met FvdB en D66.

Alle mensen zijn gelijkwaardig en daarom willen we dat iedereen eerlijke kansen heeft op goed werk, liefdevolle zorg, het beste onderwijs en fijn wonen in een groene leefomgeving. Als het gaat om dat laatste, komen Zoetermeeders nog weleens in verzet als er bouwplannen zijn. De PvdA vindt goede inwonersparticipatie heel belangrijk, en ook in de Omgevingswet is participatie een belangrijke pijler.

Daarbij speelt gelijkwaardigheid een rol: inwoners moeten tegenmacht kunnen bieden aan de lokale overheid. Ze moeten hun wensen, ideeën en bezwaren kenbaar kunnen maken. Wij dienen met FvdB, Zó!, D66, CU/SGP en ZV een motie in om ervoor te zorgen dat inwoners voortaan met één simpele knop op de gemeente-website een zienswijze kunnen indienen. Nu is dat nog teveel een zoekplaatje en dan haken mensen gedesillusioneerd af.

Met betrekking tot gelijkwaardigheid vinden we het ook zeer belangrijk dat Zoetermeer een inclusieve stad is. Discriminatie en achterstelling op grond van kleur, afkomst, sekse, geaardheid of handicap is onacceptabel. De PvdA heeft enkele weken geleden een meldpunt discriminatie opgezet en we zijn blij dat daarop goed wordt gereageerd. De verhalen zijn schrijnend. We hopen in het najaar meer zicht te hebben op wat er in Zoetermeer op dit vlak aan de hand is en nadere voorstellen te kunnen doen, want we hebben het idee dat veel niet bij de gemeente wordt gemeld.

Als het gaat om inclusiviteit, gaat het ook om solidariteit. Dat we ons het leed van een ander niet alleen aantrekken, maar er ook iets aan doen of er zelf iets voor inleveren. Als

het gaat om mensen die eenzaam zijn, denken we vrijwel automatisch aan ouderen die geen bezoek meer krijgen, maar ook onder jongeren is ze toegenomen, zeker in coronatijd.

Er is al beleid gemaakt om eenzaamheid onder jongeren extra aandacht te geven en deze worden plannen in 2021 deels al uitgevoerd. Dat is hartstikke mooi. Wij dienen samen met FvdB, CU/SGP en GL wel een motie in zodat die plannen aan de raad gestuurd worden met deadlines, routekaart en andere beoogde mijlpalen.

Solidariteit is niet alleen belangrijk tussen mensen. Ook als het gaat om het samenleven van mens en dier kunnen belangen botsen. Hoe zorgen we er in de discussie over duurzaamheid bijvoorbeeld voor dat bouwen en wonen niet ten koste gaan van natuur en biodiversiteit? Dat is niet alleen bij woningbouwprojecten zoals de Entree een belangrijke discussie, maar ook als het gaat om het behoud van onze parken en natuurgebieden.

Koesteren we die, of laten we die ten prooi vallen aan wonen en vrijetijdsbesteding? Moet natuur altijd nuttig zijn voor de mens, of mag natuur er ook gewoon zijn en met rust gelaten worden? Dieren en planten kunnen geen zienswijzen indienen of inspreken, behalve misschien als je een papegaai bent. Daarom is het van belang dat wij voor ze opkomen.

De Plas van Poot is een voor vele Zoetermeeders onbekend maar wel uniek natuurpareltje in Zoetermeer, met bijzondere vogels en vleermuizen. Het moet een natuurkerng gebied worden, waarvoor we nog een plan moeten krijgen. Maar ondertussen wordt de Plas bedreigd, van diverse kanten.

Op de Bleiswijkseweg razen dagelijks vele vrachtwagens voorbij. De vogels die de weg lopend oversteken om aan de overkant voedsel te zoeken, worden platgereden. Via een motie die LHN als eerste zal indienen, vragen we het college om deze weg veiliger te maken voor dier en mens.

Daarnaast dreigt een van de strekdammen op de Plas door afkalving het te begeven. Hier broeden aalscholvers. Ook is er blauwalg aangetroffen en zit er een lek in de Plas, waardoor vuil water binnenkomt. Daarom vragen wij samen met LHN, CU/SGP, FvdB en GL in een motie om onderhoud hieraan zo spoedig mogelijk uit te voeren.

Ook willen wij samen met diezelfde partijen het college vragen om vaart te maken met de Visie op het Van Tuylpark en het Plan voor de Poot. Wij willen beide plannen gelijktijdig en in samenhang kunnen behandelen. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat beide gebieden zich kunnen ontwikkelen op een manier die voor dier en mens goed is. Het is fijn als we zo snel mogelijk weten waar we aan toe zijn voordat we dingen gaan doen waar we misschien spijt van krijgen.

In een motie over groen willen we samen met GL, FvdB en CU/SGP aandacht vragen voor het feit dat het groenbeheer weliswaar is verbeterd, maar dat aannemers op sommige plekken nog steeds rigoreuzer snoeien en kappen dan gewenst, en ook nog steeds in het broedseizoen.

Als het om duurzaamheid gaat, krijgen we straks een referendum over het nieuwe afvalbeleid.

De PvdA is benieuwd naar de uiteindelijke vraagstelling. Wordt het kaf duidelijk van het koren gescheiden en krijgen wij als raad een duidelijk signaal? Of kan de oude discussie in de papierbak en recycelen we de hele discussie? Als de vraagstelling goed is en de opkomst niet te laag, dan wil de PvdA hier alvast uitspreken dat zij de uitkomst van het referendum zal respecteren. Wij zijn en blijven in ieder geval tegen diftar zolang de Zoetermeeders zich niet anderszins hebben uitgesproken.

Het is gezien de lastige financiële situatie van de gemeente nu niet het moment om grote plannen in te dienen die veel geld kosten.

Het 1 miljoen-amendement van de coalitie kwam zaterdagmiddag als een te late verrassing. Wij zullen deze niet steunen.

Bij de begroting weten we hoe het afwegingskader voor de 60 miljoen aan Enecogelden eruit ziet en is er een bestedingsvoorstel. En wellicht is er al zicht op meer geld vanuit het Rijk. Dat zou mooi zijn, want de uitdagingen maar ook de kansen zijn groot. We hopen dat we in november nog een aantal zaken in de steigers kunnen zetten voordat er een nieuwe raadsperiode aanbreekt.

De PvdA denkt dan aan een goedgevuld duurzaamheidsfonds, maar ook aan een groeibudget voor cultuur. Cultuur brengt reuring in de stad en maakt ons vrolijk, en dat hebben we natuurlijk enorm gemist. Cultuur wordt in deze

Perspectiefnota nauwelijks genoemd, maar is van groot belang voor ons welbevinden. Sterker zelfs: de Cultuurvisie van het college geeft aan dat cultuur hoger op de agenda moet komen te staan. We hopen dan ook dat dat gedeelte van de nota niet al ergens in een vergeten laatje ligt.

Voorzitter, ik rond af.

Volgend jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen en beslissen we als stad met z'n allen hoe we uit deze crisis komen. Zoetermeer is toe aan een hernieuwde koers: solidair, rechtvaardig, optimistisch, inclusief, gezond en duurzaam. De PvdA zet daar graag in goede samenwerking met u en met onze inwoners de schouders onder. Want alleen samen gaat het ons lukken!